

Pilotprojekter om grøn compliance i offentlige indkøb

1. Kort intro om projektet

Mange offentlige organisationer har i dag ambitiøse grønne målsætninger for deres indkøb. Alligevel viser erfaringer, at det i praksis kan være vanskeligt at omsætte målene til konkret indkøbsadfærd. Resultatet er ofte, at grønne produkter ikke indkøbes i den ønskede grad.

SKI udvikler konkret vejledning til offentlige organisationer i norden, for at øge grøn compliance. Det sker ved systematisk at identificere, hvilken adfærd der er nødvendig for at nå en konkret grøn målsætning, hvor det i hverdagen knækker, og hvilke realistiske greb der kan ændre praksis inden for de eksisterende rammer.

Grøn compliance understøtter ikke kun bæredygtigheds mål, men hænger tæt sammen med mere e-handel, højere aftalecompliance, bedre data og dermed også potentiale for bedre styring og økonomiske besparelser.

2. Hvad er piloterne?

Pilotprojekterne er tidsafgrænsede og praksisnære forløb på ca. otte uger i 2026, som gennemføres i et tæt samarbejde mellem SKI og den deltagende organisation. Forløbet tager udgangspunkt i én konkret grøn målsætning, der følges via ét eller få aftaleområder.

Grøn compliance defineres i projektet som indkøb af produkter/ydelser, der både

1. har den ønskede grønne egenskab, som defineret i målsætningen, og
2. anskaffes via den aftalte indkøbsproces (aftalecompliance).

a. Hvorfor laver vi dem?

Piloterne er en del af et SKIs projekt under NPCP, om at udvikle konkret, praksisnær vejledning til offentlige indkøbere i Norden, der vil arbejde med adfærd for at øge grøn compliance. Vi laver altså pilotprojekterne for at hjælpe offentlige organisationer med at omsætte grønne indkøbsmål til konkret adfærd. I praksis betyder det, at vi systematisk identificerer:

1. hvilken adfærd der er nødvendig for at nå en konkret grøn målsætning,
2. hvor det knækker i dag, og
3. hvilke realistiske greb der kan ændre praksis inden for de eksisterende rammer.

Arbejdet tager udgangspunkt i anerkendte adfærdsmodeller (COM-B og Behavior Change Wheel) tilpasset offentligt indkøb. Modellerne bruges som et praktisk redskab til at skabe overblik og fælles forståelse for indkøbsprocesser og adfærdsbarrierer – med fokus på løsninger, der kan implementeres uden omorganisering eller politiske beslutninger.

b. Hvem kan deltage, og hvordan udvælger vi?

Pilotprojekterne er åbne for alle typer offentlige organisationer, der opfylder grundlæggende kriterier for deltagelse. Der udvælges 2–3 pilotorganisationer, som gennemfører pilotforløb i Q3–Q4 2026. Vi udvælger med henblik på at få forskelligartede cases. Det vil veje positivt jo mere konkret og målbar jeres målsætningen er og vi har et ønske om at få én IT-relateret pilot.

Krav til deltagelse

- I har mandat fra indkøbschef eller tilsvarende (arbejdet gennemføres inden for dette mandat).
- I vælger en primær ansvarlig/kontaktperson.
- I skal kunne afsætte et samlet ressourceforbrug på ca. 80 timer over forløbet, fordelt på relevante roller.
- I har en konkret og målbar grøn målsætning, der kan operationaliseres på et aftaleområde.
- Der er vilje til at arbejde med praksis og adfærd – også når udfordringerne er hverdagsnære og lavpraktiske.
- Erfaringer fra pilotprojekterne skal kunne indgå i adfærdsvejledningen, som SKI udarbejder
- Piloterne skal kunne afholdes i 2026

c. Faserne i processen

Fase 1 – Mapping/kortlægning: Her skal vi, med udgangspunkt i den grønne målsætning, kortlægge organisationen og udvælge de vigtigste roller, aktører og adfærd for målsætningens succes.

Fase 2 – Dataindsamling: Her skal vi kontakte de vigtigste aktører og forstå deres adfærd.

Fase 3 – Løsning: Her udvikles og besluttes de interventioner, der skal sikre den ønskede adfærd hos de vigtigste aktører.

Fase 4 – Implementering og Opfølgning: I arbejder med de udvalgte interventioner. Herefter følger vi sammen op på arbejdet og vurderer effekten af arbejdet, samt indsamler viden fra projektet til brug i vejledningen.

d. Hvad er gevinsterne?

Deltagende organisationer får et praksisnært output, der kan anvendes i og efter pilotforløbet – bl.a. i form af en tydeligere forståelse af nødvendig adfærd, centrale barrierer og konkrete interventioner, der kan understøtte den ønskede adfærd.

- Kortlægning af nuværende adfærd og af den der er nødvendig for at øge grøn compliance.
- Identifikation af de vigtigste adfærds-mæssige barrierer for at nå den grønne målsætning.
- Konkrete, skræddersyede og tilgængelige interventioner, der understøtter den ønskede adfærd.
- Bidrag til mere konsekvent brug af e-handel, højere aftalecompliance, bedre indkøbsstyring. Ting som vi ved fører til økonomiske besparelser.

e. Hvilke ressourcer er der forbundet med at deltage?

Der forventes et samlet ressourceforbrug på ca. 80 timer over pilotforløbet og på implementering af interventionerne, fordelt på relevante roller i indkøbsfunktionen og udvalgte decentrale enheder. Pilotprojekterne gennemføres uden deltagerbetaling.

Ressourcetrækket fra implementeringsforløbet vil variere alt efter hvilke interventioner der udvælges af organisationen i Fase 3. Arbejdet kan opskaleres for at øge effekten, hvis organisationen har mulighed for dette.

f. Hvad betyder interventioner?

Interventioner er de indsatser vi sammen skal udvikle, for at sikre den ønskede adfærd. Det kan fx være kampagner, retningslinjer, kurser, træning eller andre målrettede initiativer. Typen af intervention vælges ud fra, hvilke adfærds-mæssige barrierer der er mest væsentlige og med omtanke for ressource effektivitet.

	Formål	Leverancer	Outputs	Tidsforbrug
Ansøgning	At facilitere kontakten med SKI	<ul style="list-style-type: none"> • Udfylde ansøgning • Koordineringsmøde med SKI 	<ul style="list-style-type: none"> • Udvalgt kontaktperson, som er ansvarlig for projektet • Udvalgt målsætning og aftaler • Underskrift fra indkøbschef • Beslutningsgruppe er konstitueret 	Koordineringsmøde: 1 time
Fase 1 Kortlægning og forberedelse	At skabe overblik over organisationen og hvilke adfærd der fremmer grønne compliance	<ul style="list-style-type: none"> • Workshop for beslutningsgruppe: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kortlægning af roller og aktører, fra strategi og konkret indkøb ○ Fastlæggelse af ønsket adfærd for udvalgte aktører • Møder med kontaktperson, indkøbschef, analyseteam 	<ul style="list-style-type: none"> • Billede af indkøbsorganisationen fra strategi til det konkrete indkøb • Målemetode og baseline for grøn compliance • Konkretisering af ønsket adfærd for relevante aktører • Dataindsamlingsplan 	Møder: 5-10 timer Workshop: 2-3 timer Forberedelse og koordinering: 2-5 timer
Fase 2 Dataindsamling og analyse	At afdække barrierer for den ønskede adfærd	<ul style="list-style-type: none"> • Dataindsamling ved udvalgte aktører • Analyse af de vigtigste adfærdsmæssige barrierer for at øge grøn compliance 	<ul style="list-style-type: none"> • Klar forståelse af de væsentligste barrierer for ønsket adfærd for de vigtigste aktører 	Dataindsamling: 10-12 timer Koordinering og forberedelse: 5-10 timer
Fase 3 Interventionsdesign	At udvikle interventioner til at nedbryde barrierer og understøtte den ønskede adfærd.	<ul style="list-style-type: none"> • Udvikling af interventioner • Fastlægge implementeringsplan med beslutningsgruppe • Igangsætte interventioner 	<ul style="list-style-type: none"> • Konkrete interventioner • Implementeringsplan • Planlagt møde og format for opfølgning 	Koordinering og drøfte: 5 timer Beslutningsmøde: 2 timer
Fase 4 Implementering og opfølgning	At implementere de udvalgte interventioner	<ul style="list-style-type: none"> • Organisationer arbejder med at implementere interventionen • Opfølgningsmøde med SKI efter intervention er implementeret (senest Q3 2027) 	<ul style="list-style-type: none"> • Casebeskrivelse af pilotprojektet, til brug i den samlede adfærdsvejledning 	Implementering: 10-40 timer Opfølgningsmøde: 3 timer